

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

BİRLİK PENCERESİNDEN

İŞSİZLİKLE MÜCADELE VE ESNAFLARIMIZ

Bir çok ülkenin olduğu gibi Türkiye'nin de en önemli sosyo-ekonomik sorunu işsizliktir. Bu sorun; hem teknolojik gelişmelere bağlı olarak işgücü talebinin azalması hem de işgücü arzının niteliklerinin taleple uyuşmaması gibi yapısal gerekçelerle yoğunlaşmaktadır. Günümüzde yaşanan yoksulluk, terör, göç ve bazı illegal faaliyetlerin başlıca nedenlerinden birinin de işsizlik olduğu söylenebilir. Bu nedenle işsizlik ve yansımaları küresel bir nitelik kazanmakta, çözüm için de küresel stratejilere ihtiyaç duyulmaktadır. Ancak geleneksel noktada gelişmiş Batılı ülkelerin küresel ortak çözümler yerine ulusal çözümlere yöneldiği, bunun için de üretimi yeniden Doğudan Batıya kaydırmayı planladığı görülmektedir. Bu bağlamda ABD başkanı Trump tarafından izleneceği açıklanan korumacı ve üretimi ABD topraklarında yapmayı cazip kılacak politikalar yeni bir başlangıç olacaktır. Ayrıca AB ülkelerinde artan yabancı işçi karşıtlığı ve göç konusundaki olumsuz tutumlar da yeni bir dönemin temel anlayışlarını ortaya koymaktadır. Dolayısıyla önümüzdeki yıllarda dünya ekonomisi ve istihdam sorunu yeni bir zemine taşınacak gibi görünmektedir.

Bu koşullarda boyutları itibarıyla işsizlik sorununun küresel, çözümünün ise ulusal/yerel olacağını söylemek mümkündür. Dolayısıyla Türkiye'nin de, küresel gelişmeleri dikkate alarak, ulusal çözümlerini üretmesi gerekmektedir. İşsizliğin sadece ekonomik değil, sosyal, politik ve kültürel sonuç ve sorunlar da ürettiği dikkate alındığında, konunun öncelikli olduğu görülecektir.

Bu bağlamda Hükümetimizin attığı adımları hatırlatmakta fayda bulunmaktadır. Nitekim sayın Cumhurbaşkanımız tüm işverenlerden istihdam artışı konusunda destek istemiştir. Ayrıca istihdama yönelik olarak açıklanan ve yeni işe alınacakların SGK primleri ve vergilerini kamunun üstlenmesini öngören düzenlemeler söz konusudur. Bunların yanında yeni iş imkanları yaratma potansiyeli dikkate alınarak İş-kur ve Kosgeb aracılığıyla hem girişimcilik eğitimlerine devam edilmesi hem de işyeri açacak olanlara destek sağlanması önemlidir.

Yine Kobilere 50 bin TL'ye kadar faizsiz kredi uygulamasının devam etmesi söz konusudur.

Bu ve benzeri diğer uygulamalar Hükümetimizin istihdam artışı için imkanlarını seferber ettiğini ortaya koymaktadır. Makro ekonomik iklimin iyileşmesi, faizlerde düşüş ve döviz kurlarında istikrarın sağlanmasıyla devletimiz üzerine düşeni fazlasıyla yapmış olacaktır. Bunların yakın zamanda gerçekleşmesini diliyoruz ve bekliyoruz.

Bu noktada iki kesime daha görev düşmektedir. Bunlar, aralarında esnaf ve sanatkarlarımızın da bulunduğu işverenler ile çalışan ve çalışmak isteyen insanlarımızdır. İşverenlerimizin işgücünün sadece bir maliyet unsuru olmadığını, talebin en önemli kaynağını da oluşturduklarını unutmaması gerekiyor. Bir başka deyişle, girişimcilerimiz işe alınan her kişinin ekonomideki talebi artıracığını, bu talep artışının da nihayetinde tüm girişimcilere katkı yapacağını unutmamalıdır. Dolayısıyla her bir işverenin işçi çıkarmak bir tarafa yeni istihdam yaratmak için çabalaması gerekmektedir. İşgücü yani emek sahiplerinin ise içinde bulunulan zorlu konjonktürü dikkate alarak ücretten önce işi, ücret artışından önce verimliliği artırmayı önplana çıkarması gerekmektedir. Böylece yani işverenlerin yeni eleman alımları, çalışanların ellerinden gelenin azamisini yapmaları durumunda hem işsizlik azalacak hem de ülkemiz zenginleşecektir.

Değerli esnaf ve sanatkar kardeşlerimizin de bu sürece destek vereceklerini, ülkemiz kalkınmasının en önemli aktörlerinden biri olarak üzerlerine düşeni fazlasıyla yapacaklarını biliyoruz ve bekliyoruz.

ZEKERİYA MUTLU
BAŞKAN

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

ESNAF VE SANATKAR KÖŞESİ

İESOB'UN İRAN TURİZM FUARI'NA KATILIMI

6-9 Şubat 2017 tarihlerinde Tahran uluslararası fuar alanında düzenlenen “İran Uluslararası 10. Turizm Fuarı”na esnaf teşkilatı adına İzmir Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği de katılım sağlamış bulunmaktadır.

Fuar katılımcıları arasında; e-turizm şirketleri, seyahat acentaları, hava yolları, deniz yolları ve demir yolları şirketleri, banka ve sigortacılık hizmetleri, turizm vakıfları, dernekleri ve akademileri, sağlık / spor / hacı yolculuğu ve eko turizm şirketleri, süreli yayınlar, kitaplar ve rehber kitapları, oteller, konukevleri ve tatil köyleri, müzeler, el sanatları, geleneksel sanatlar, yatırım plan ve projeleri, serbest bölgeler, her türlü otel ekipmanları üreticileri yerini almıştır.

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Tanıtma Genel Müdürlüğü, Türkiye’den gerçekleştirilecek katılımların organizasyonunu sağlamıştır. Türkiye’den birçok firmanın yer aldığı fuarda Türkiye standının yanı sıra İzmir standında da 15 katılımcı ile ilin tanıtımı gerçekleştirilmiştir.

İran ile ticari ilişkiler: 2016 yılında uluslararası toplum tarafından İran’a uygulanan ambargonun kalkması sonucunda yatırımların önü açılmış, bilhassa Tahran ile Türkiye arasında ikili görüşmeler hız kazanmıştır. Bu dönemde İzmir Birliği olarak Ege Bölgesi ve İran İşbirliği Derneği ile yapılan görüşmeler doğrultusunda Tahran’dan gelen 15 kişilik heyet misafir edilmiştir.

Öncelikli olarak gıda, ayakkabı ve tekstil sektörlerinde faaliyet gösteren odalar ve üyeler ile görüşmeler gerçekleştirilmiş olup, olası işbirliği konularında görüş alışverişinde bulunulmuştur.

Yapılan ön görüşmeler neticesinde Vali Yardımcısı Sn. Mehmet Ensarioğlu’nun heyet başkanlığında Payam Serbest Bölgesi ve uluslararası havalimanı ziyareti, sonrasında da Alborz Valiliği ziyareti gerçekleştirilmiştir.

Yapılan heyet toplantılarında İran katılımcıları tarafından bölge ve potansiyel yatırım konuları ile ilgili bilgilendirme yapılmıştır. İzmir heyeti de ilin tanıtımını ve İzmir açısından öncelikli kilit sektörlerle ilgili bilgi aktarımında bulunmuştur.

4 gün süren fuar ve kurum toplantıları neticesinde, hayata geçirilecek olan ticari faaliyetlerin İran Serbest Bölgesi üzerinden yapılması, Türk İran ortaklı yeni işletmelerin kurulup bu şirketlerin çeşitli ürün gruplarında ihracat-ithalat gerçekleştirilmesi sonucuna varılmıştır.

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

EKONOMİ GÜNDEMİ

İŞSİZLİK ARTIYOR

TÜİK tarafından Kasım ayı işsizlik rakamları açıklandı. Bu verilere göre **işsizlik oranı yüzde 12,1'e** yükseldi ve böylece geçen 80 ayın ardından (Mart 2010) en yüksek düzeyine ulaştı. Sözkonusu verilere göre Türkiye'de 15 yaşın üzerindeki nüfus, bir başka tanımla aktif nüfus yaklaşık 59 milyon kişidir. Bu kişilerden yaklaşık 30 milyon 781 bini çalışmak için işgücü piyasasına gelmiş ve bunlardan 27 milyon 67 bini iş bulabilmiştir. İş arayan ancak bulamayan **3 milyon 715 bin kişi** ise **işsiz** kalmıştır. Ayrıca işsizlik oranının tarım dışında, yani şehirlerde yüzde 14,3'e, 15-24 yaş arasındaki genç nüfusta ise yüzde 22,6'ya yükseldiği anlaşılmıştır.

2015 yılı Kasım ayı ile 2016 yılı Kasım ayları arasında bir karşılaştırma yapıldığında; aktif nüfus 854 bin kişi, işgücü arzı 980 bin kişi artarken istihdamın sadece 391 bin kişi, işsiz sayısının ise 590 bin kişi düzeyinde arttığı görülmektedir. Diğer taraftan işsizlikteki artışta tarımda çalışan sayısının 101 bin kişi, sanayide ise 37 bin kişi azalmasının rolü olmuştur. Ayrıca Türkiye'nin uzun yıllardır lokomotif sektörü konumundaki inşaatteki istihdam ise sadece bin kişi artmıştır. 2016 yılında hizmetler sektöründe istihdam 527 bin kişi artmıştır. Bu veriler istihdamdaki yükün daha çok hizmetler sektöründe yoğunlaştığını ortaya koymaktadır. Nitekim 2016 yılı Kasım ayı itibariyle çalışanların yüzde 54,2'si bu sektörde bulunmaktadır.

Bu veriler Türkiye'nin en önemli sosyo-ekonomik sorununun işsizlik olduğunu bir kez daha teyit etmektedir. Yine 27 milyon kişinin çalışarak elde ettiği gelir ile yaklaşık 80 milyonluk bir nüfusun geçiminin sağlanmaya çalışılması sözkonusudur. Bir başka deyişle her bir çalışan kendisiyle birlikte üç kişiye bakmaktadır. Bu çalışan sayısı ve işsizlik oranı ile Türkiye'nin zenginleşmesi ve dünyanın en büyük 10 ekonomisi arasında yer alması imkansızdır.

O halde Türkiye'nin hem işsizliği azaltacak hem de ülkeyi zenginleştirecek bir strateji geliştirmesi gerekmektedir.

Aslında böylesi bir stratejinin hazırlanması kolay, uygulanması ve başarılı olması ise oldukça zordur. Çünkü öncelikle ulaşılması gereken amaç; daha yüksek katma değerli bilgi çağı ürünlerini üretebilmeye ve ihraç edebilmeye imkan veren rekabetçi bir üretim yapısına sahip olmaktır. Bunun için fabrika binaları ve makinelerden önce yüksek nitelikli insan gücünün yetiştirilmesi gerekmektedir. Dolayısıyla eğitim sisteminin, bölümlerin, öğretmenlerin gözden geçirilerek amaçlara uygun hale getirilmesi gerekmektedir. Bunlar yapılırken de referans; özgür akıl ve bilimsel bakış olmalıdır. Bu şekilde çağdaş ve daha çok da yarının koşulları dikkate alınarak yetiştirilmiş insanlar üretim ve yönetim süreçlerinde yerini aldıkça Türkiye'de üretim deseni de yenilenecek, daha çok yatırım yapılacak, daha çok insana iş imkanı doğacaktır. Görüldüğü gibi yapılması gerekenler açıktır. Ancak bunun uygulanması ve başarılı sonuçlara ulaşılması için çok yoğun bir çabaya, 20 yılı bulacak zamana ihtiyaç vardır. Türkiye'nin daha fazla zaman kaybetmeden yeni bir entegre eğitim-üretim stratejisini hayata geçirmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan Türkiye'nin zenginleşmesi açısından halen yüzde 30'lar düzeyinde olan kadınların işgücüne katılım oranının da artırılması gerekmektedir. Bunun için de kadınların daha fazla eğitim alabilmeleri ve yeni çağın taleplerine uygun nitelikler kazanarak işgücü piyasasına dahil olmaları sağlanmalıdır. Böylece her ailede daha çok insan çalışabilecek, ailenin toplam geliri artacak, ülke daha zengin hale gelecektir.

Kısaca ifade etmek gerekirse, 2016 yılında ekonomideki yavaşlama istihdam artışını da yavaşlatmıştır. Geline nokta ve koşullarda hem üretimin daha hızlı ve sürdürülebilir yüksek oranlarda artırılması hem de işsizliğin düşürülebilmesi için yeni bir strateji ihtiyacı ön plana çıkmıştır. Türkiye'nin yarınlarını böylesi stratejinin uygulamaya konulup konulmaması şekillendirecektir.

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

SAYILARLA EKONOMİ

	2016												2017
GÖSTERGE	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	EKİM	KASIM	ARALIK	OCAK
İMALAT SAN. KKO (%)	74,9	73,5	74,3	75,3	75,7	76,1	75,7	75,2	76,6	76,4	76,4	76,5	75,5
OTOMOBİL SATIŞI(Toplam-adet)	23.348	40.588	63.975	65.618	73.832	71.111	45.566	53.977	51.340	63.746	95.783	108.044	25.689
OTOMOBİL İHRACATI(Toplam-adet)	38.621	60.149	60.631	55.557	60.692	63.103	49.696	51.748	61.757	74.244	83.635	87.107	76.493
TOPLAM İSTİHDAM (Bin kişi)	26.275	26.456	26.993	27.638	27.867	27.651	27.636	27.473	27.564	27.267	27.067		
İŞSİZ SAYISI(Bin kişi)	3.290	3.224	3.023	2.824	2.895	3.127	3.324	3.493	3.523	3.647	3.715		
İŞSİZLİK ORANI (%)	11,1	10,9	10,1	9,3	9,4	10,2	10,7	11,3	11,3	11,8	12,1		
TOPLAM MEVDUAT (Milyon TL)	1.077.312	1.094.602	1.103.592	1.102.420	1.131.006	1.134.496	1.140.321	1.152.103	1.160.567	1.182.422	1.229.210	1.259.706	1.294.552
TL MEVDUAT FAİZİ (3 Aylık)	11,9	12,0	12,1	11,8	11,4	11,2	10,9	10,9	10,9	10,8	10,5	10,6	
TL MEVDUAT FAİZİ (6 Aylık)	11,8	12,4	12,6	12,5	12,0	11,5	11,2	11,1	11,0	10,9	10,8	10,6	
TL MEVDUAT FAİZİ (12 Aylık)	11,1	11,5	11,7	11,6	11,6	11,4	11,1	10,6	10,6	10,2	10,2	10,3	
TOPLAM KREDİLER(Milyon TL)	1.525.853	1.538.156	1.531.773	1.545.395	1.584.075	1.585.130	1.610.272	1.615.024	1.639.098	1.660.075	1.724.691	1.763.554	1.848.664
MALİ KREDİLER (Milyon TL)	43.130	42.753	41.905	43.312	44.135	42.833	44.786	43.456	45.334	44.394	47.672	50.133	51.797
TİCARİ KREDİLER (Milyon TL)	1.099.388	1.110.932	1.104.407	1.111.734	1.147.289	1.147.130	1.170.844	1.174.185	1.190.546	1.208.693	1.265.156	1.293.510	1.375.085
TÜKETİCİ KREDİLERİ (Milyon TL)	306.152	307.362	309.268	312.010	313.984	316.182	315.680	317.272	321.224	326.056	331.213	337.798	340.282
KONUT (Milyon TL)	144.234	145.160	146.584	148.289	149.603	151.059	150.604	151.766	154.388	157.300	160.274	164.058	165.602
TAŞIT (Milyon TL)	6.357	6.318	6.296	6.356	6.382	6.392	6.341	6.326	6.312	6.298	6.436	6.718	6.638
DİĞER (Milyon TL)	155.561	155.884	156.388	157.365	157.999	158.731	158.735	159.180	160.524	162.458	164.503	167.022	168.042
KREDİ KARTI (Milyon TL)	77.183	77.109	76.193	78.339	78.667	78.979	78.962	80.111	81.994	80.932	80.650	82.113	81.500
KREDİ FAİZİ (Taşıt %)	15,8	16,3	16,3	15,9	15,1	15,6	15,3	15,5	15,3	14,7	13,7	13,9	15,2
KREDİ FAİZİ (Konut %)	14,3	14,4	14,5	14,3	13,9	14,1	13,7	12,9	12,9	12,1	11,7	11,4	11,5
KREDİ FAİZİ (Ticari %)	15,7	16,0	16,4	16,0	14,0	15,6	15,0	14,7	14,8	14,8	14,0	14,3	14
KÜÇÜK ESNAF VE SANATKAR KREDİLER(Toplam-Milyon TL)	23.493	24.273	24.673	25.419	25.981	26.407	26.614	26.689	26.733	27.060	27.657	27.965	28.682
TL CİNSİNDEN(Milyon TL)	19.957	20.653	21.118	21.880	22.275	22.666	22.747	22.909	22.915	23.138	23.385	23.658	23.870
DÖVİZ CİNSİNDEN(Milyon TL)	3.536	3.620	3.555	3.539	3.705	3.741	3.867	3.781	3.819	3.922	4.271	4.307	4.812
KÜÇÜK ESNAF VE SANATKAR KREDİLER(Toplam içindeki pay-%)	1,5	1,6	1,6	1,6	1,6	1,7	1,7	1,7	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6
BANKACILIK SEKTÖRÜ TAKİPTEKİ ALACAK(Milyon TL)	49.203	50.984	51.388	52.682	54.055	53.577	51.926	53.589	55.176	56.557	57.125	57.998	
Kredi Kartları	7.798	7.958	7.797	7.895	8.079	7.864	7.926	8.121	8.265	8.393	8.160	8.035	
Ferdi Kredi Konut	691	688	684	691	706	744	767	793	843	864	868	886	
Ferdi Kredi Otomobil	219	219	209	206	207	227	229	230	232	234	230	227	
Ferdi Kredi Diğer	9.619	9.835	9.790	9.888	10.111	10.036	10.334	10.574	10.721	10.886	10.728	10.632	
Toptan Ticaret ve Komisyonculuk	4.866	5.099	5.250	5.544	5.602	5.529	5.829	6.099	6.289	6.499	6.735	6.919	
Tekstil ve Tekstil Ürünleri San.	1.706	1.753	1.797	1.874	1.953	1.980	1.994	2.067	2.161	2.207	2.179	2.174	
İnşaat	4.832	4.907	4.960	5.053	5.201	5.153	4.701	4.837	5.087	5.206	5.313	5.392	
Gıda Meşrubat ve Tütün San.	1.125	1.152	1.209	1.250	1.291	1.299	1.268	1.254	1.310	1.359	1.430	1.628	
Diğer	18.346	19.372	19.691	20.281	20.906	20.745	18.880	19.614	20.267	20.910	21.482	22.103	
PROTESTO EDİLEN SENET SAYISI (Bin adet)	82,2	71,8	76,6	77,1	78,6	86,8	99,6	85,8	93,6	86,2	88,6	90,0	
PROTESTO EDİLEN SENET TUTARI (Milyon TL)	942,0	739,9	815,5	881,7	883,5	916,2	1.247,6	995,0	1.096,90	1.032,60	1.134,60	1.602,60	
KARŞILIKSIZ ÇEK ADETİ(Bin adet)	31,4	65,1	48,2	29,3	69,2	49,3	30,7	77,5	53,9	54,8	48,8	34,2	50,4
KARŞILIKSIZ ÇEK TUTARI (Milyon TL)	1.230,30	2.071,30	1.614,10	1.127,10	2.064,00	1.623,00	1.150,7	2.472,3	1.837,20	1.939,20	1.726,70	1.358,40	1.716,50
KURULAN ŞİRKET SAYISI	6.894	6.364	7.117	5.860	5.422	5.571	3.136	4.533	3.745	5.362	5.592	4.885	6.275
KAPANAN ŞİRKET SAYISI	2.178	867	780	691	581	878	602	689	903	1.096	1.167	1.896	2.142
TÜFE ENFLASYONU(Yıllık %)	9,58	8,78	7,46	6,57	6,58	7,64	8,79	8,05	7,28	7,16	7,00	8,53	9,22
ÜFE ENFLASYONU(Yıllık %)	5,94	4,47	3,80	2,87	3,25	3,41	3,96	3,03	1,78	2,84	6,41	9,94	13,69
İHRACAT (Yıllık-Milyon \$)	141.675	141.809	142.050	140.602	141.629	142.527	141.201	141.985	141.261	140.811	141.890	142.895	
İTHALAT(Yıllık-Milyon \$)	203.863	202.507	201.542	199.373	198.701	199.974	196.408	197.067	196.962	197.055	198.012	198.433	
ORTALAMA DOLAR KURU	3,0100	2,9430	2,8940	2,8370	2,9290	2,9200	2,9600	2,9660	2,9630	3,0710	3,2700	3,4920	3,7380
ORTALAMA EURO KURU	3,2700	3,2660	3,2090	3,2160	3,3180	3,2800	3,2740	3,3240	3,3190	3,3900	3,5380	3,6850	3,9690
EURO/DOLAR PARİTESİ	1,0860	1,1100	1,1090	1,1340	1,1330	1,1240	1,1060	1,1210	1,1210	1,1040	1,0820	1,0550	1,0620